

Grad generende, og som naturligvis giver Anledning til Misfornøjelse. Og særlig er den vel og har den været generende for de mindre Landbrugere. Derfor hørte vi ogsaa Venstre under Valgkampen særlig udtale sin Beklagelse over den Maade, hvorpaa Husmændene var stillede: Husmændenes Kaar havde været de daarligste af alle; og man søgte saa vidt muligt at tilsløre, at naar der fra Regeringens og Socialdemokratiets Side blev udfoldet Bestræbelser for, at Lovforslagene angaaende Landbruget skulde udføres i Overensstemmelse med Husmændenes Ønsker, var det netop Venstre, som ivrigst af alle modarbejdede dette og vilde have, at Landboforeningerne, der i højere Grad end Husmandsforeningerne repræsenterer det store Landbrug, skulde høres. Man benyttede ikke desto mindre under Valgkampen den Utilfredshed, der fandtes; da var man ikke den Fredens Mand, der søgte Samarbejde til alle Sider, saaledes som det ærede Medlem Hr. Brorsen nu gjorde — han stod og var lige ved at favne Socialdemokraterne saavel som de Konservative og søgte at samle dem alle sammen indenfor Venstres brede Favns. Men den Gang kritiserede man og fortalte, at det var usselt og elendigt, som Landet var blevet styret, og den Omstændighed, at man havde stemt for et Lovforslag, forhindrede ikke, at man bag efter gik ud og kritiserede det paa det skarpeste. Man fandt, at det var ganske rigtigt at optræde saaledes, og saaledes optraadte Venstres Presse.

Med Hensyn til Handel og Industri forholdt det sig paa samme Maade; man erklærede, at der var ingen Mening i, at den handlende ikke skulde have Lov til at tage for sine Varer, hvad han vilde. Jeg erindrer om Peschcke-Køedts Artikler, som fandt Optagelse i hele Venstres Provinspresse, hvori han beklagede sig over den Maade, hvorpaa Manufakturhandlerne blev behandlet i Krigens Tid. Man tog hans Artikler, og man satte hans Navn under, men ikke et eneste Blad tog Afstand fra ham. Man tog ikke Afstand fra ham, da han kritiserede Indgrebene overfor Manufakturhandlerne. Men naar man ser Skattelisterne efter, opdager man, at naar det næsten ikke var muligt at købe den Slags Varer længere, var det, fordi Manufakturhandlerne, til Trods for Love og Indgreb, havde beregnet sig en saadan Avance, at der var al Grund til at gribe ind overfor Handel og Omsætning.

Det var disse Frihedskrav, det var Kravet om, at man maatte bort fra alle disse Indgreb, som blev Venstres første Nummer under Valgkampen i April Maaned,

og det var derfor, de erklærede, at det var en bydende Nødvendighed, at den radikale Regering snarest mulig blev fjernet — saa skulde Arbejdet øjeblikkelig paabegyndes i Retning af Afvikling, der skulde ingen nye Indgreb komme, men man skulde snarest mulig naa til den frie Udfoldelse af Erhvervslivet; det maatte være Idealet og Maalet for alle.

Det sagde man, som sagt, i April Maaned. Men vi har senere ikke hørt noget til det, vi har kun set et lille Tilløb dertil fra Finansministerens Side forleden og slet ikke fra Venstres Ordfører, fordi man har en Forstaaelse af, at saaledes kommer det slet ikke til at gaa i Virkeligheden. Man har Indtrykket af, at det sikkert ikke bliver lutter Frihed, man har at byde paa paa disse Omraader, hvis vi ikke skal ende i fuldstændig Forvirring og Opløsning.

Det næste Spørgsmaal, Venstre misbrugte, og det i allerhøjeste Grad, under Valgkampen, var det nationale Spørgsmaal. Man fremstillede Venstre og det konservative Folkeparti som de eneste Venner af Sønderjyderne, som de eneste, der vilde være med til, at de danske Sønderjyder i saa stor Udstrækning som mulig kunde komme tilbage til Danmark. Socialdemokraterne og det radikale Venstre stod, og staar i Dag fremdeles, ganske paa samme Standpunkt, som hele den danske Rigsdag stod paa i Oktober 1918. Men siden den Tid har de andre Partier opdaget, at der kunde laves Politik paa det sønderjydske Spørgsmaal; man har fra Fortiden Erfaring for, at et nationalt Spørgsmaal er rart til at lave Politik paa. Man mente, det var nødvendigt, at man fik et Særstandpunkt, og derfor gik man bort fra det, som forekommer mig maatte være Hovedgrundlaget, særlig for de smaa Lande, naar man vil opnaa det, som det ærede Medlem Hr. Brorsen hævdede, og som de Konservatives Ordfører, naar han faar Ordet, vil hævde: at komme det længst mulige ned med Militærudgifterne og bort fra Militarismen, bort fra Militærvæsenet. Man maa forstaa, at den eneste Vej er den, at de smaa Lande holder paa Selvbestemmelsesretten som den eneste afgørende; hvis vi gaar bort fra dette, staar vi i Nævekampen, staar vi saaledes, at det er den stærkeres Ret, som skal være den raadende.

I Stedet for at holde paa Selvbestemmelsesretten vilde man, at vi i Kraft af, at Stillingen her i Landet nu var stærkere end hos den Magt, der i Øjeblikket raadefor de paagældende Landsdele, skulde tage disse Landsdele! Man misbrugte dette